

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
PATOLOJİ LABORATUVARI
SİTOLOJİK MATERYAL HAZIRLANMASI TALİMATI

Doküman No: OE-PAT-PR-002/TL-014
İlk Yayın Tarihi :03.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 1 / 3

1. Amaç

Bu talimat, Sitolojik Materyal Hazırlanması işlemlerinin nasıl yapılacağını tanımlamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. Kapsam

Bu talimat sitolojik materyal hazırlanması işlemlerini kapsar.

3. Sorumlular

Sitoteknolog, laborant

4. Uygulamalar

4.1. Efüzyon, Bronş Lavajı, İdrar:

4.1.1. Gelen sitolojik materyal ,sıvının miktarına göre santrifüj tüplerine dağıtılır.

4.1.2. Materyal, santrifüj cihazı içerisinde karşılıklı dengede duracak şekilde yerleştirilerek 3000 RPM / 10 dakika. santrifüj edilir.

4.1.3. Santrifüj sonunda tüpün üzerinde kalan sıvı uzaklaştırıldıktan sonra kalan materyalden bir pipete alınır.

4.1.4.Hastaya ait sitoloji numarasının yazılı olduğu lamların üzerine birer damla koyulur. Lamların üst yüzeylerinin birbirine sürtülmesi ile 4 adet yayma lam hazırlanır ve kuruma artefaktı olmaması için hiç zaman kaybetmeden içinde %96'lık etil alkol bulunan şale içine yerleştirilerek fikse edilir.

4.1.5. "Sitolojik Mikroskopi- Makroskopi Formu"nun Makroskopi bölümüne hazırlanan lam sayısı kaydedilir.

4.1.6. En az yarım saat fiksatif içinde kalan lamlara "Papanicolaou (Pap) Boyama Talimatı"na göre PAP boyası uygulanır.

4.2. Balgam:

4.2.1. Taşıma kutusu içinde gelen balgamın makroskopisi laborant tarafından "Sitolojik Mikroskopi- Makroskopi Formu"nun "Makroskopik Tarif" bölümüne kayıt edilir.

4.2.2. Balgamın içinde kan varsa, kanlı ve koyu kıvamlı birkaç alandan lam üzerine bir miktar balgam alınır. İki lam birbirine sürtülerek 4 adet lam hazırlanır.

4.2.3. Hazırlanan yayma lamlar kuruma artefaktını önlemek için hemen %96'lık etil alkol fiksatifi bulunan şale içine yerleştirilir.

4.2.4. En az yarım saat fikse edilerek "Papanicolaou (PAP) Boyama Talimatı"na göre PAP boyası uygulanır.

HAZIRLAYAN:

GÖZDEN GEÇİREN:

ONAYLAYAN:

SÜREÇ SORUMLUSU

KALİTE TEMSİLCİSİ

BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
PATOLOJİ LABORATUVARI
SİTOLOJİK MATERYAL HAZIRLANMASI TALİMATI

Doküman No: OE-PAT-PR-002/TL-014
İlk Yayın Tarihi :03.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 2 / 3

4.2.5. Bu inceleme için hastadan 3 gün üst üste balgam getirmesi istenilir ve her güne ait balgam için aynı işlemler uygulanır.

4.3. Smear (Servikovajinal, Oral, v.b.)

4.3.1. Özel fırça ile alınmış olan bu materyal bir veya iki lama yayılmış ve alkol içerisinde fikse edilmiş halde laboratuvara gelir.

4.3.2. Materyal kaç yayma lam olarak geldi ise gönderme kağıdının arkasına not edilir.

4.3.3. Smearin yayılmış olduğu lamlar buldukları 96 derecelik alkol içeren kaplardan çıkartılarak, bizotajlı uçlarına kurşun kalem ile sitoloji numaraları yazılır ve %96'lık etil alkol içeren şalelere yerleştirilir.

4.3.4. En az yarım saat fiksatif içinde kalan lamlara daha sonra "**Papanicolaou (PAP) Boyama Talimatı**"na göre PAP boyası uygulanır.

4.4. Beyin-Omurilik Sıvısı (BOS)

4.4.1. Bu materyal çok az miktarda olduğu için bir damla ile bir veya en fazla iki yayma lam hazırlanır, ya da doğrudan sitosantrifüj işlemi uygulanır.

4.4.2. Bu işlemde sitosantrifüj cihazı için özel ependorf tüpler kullanılır.

4.4.3. Tüplerin altı, enjektör iğnesinin ucuyla delinerek yaklaşık 1 cc miktarda materyalden alınır ve tüp içine koyulur.

4.4.4. Bu işlem tüm materyal ependorf tüplerine dağıtıncaya kadar tekrarlanır.

4.4.5. Sitosantrifüj işlemi için yuvaların içine önce lam koyulur, üzerine sıkıştırılmış kurutma kağıdı koyulur ve en üste tüpler yerleştirilir.

4.4.6. Sıvının miktarına göre hazırlanan ependorf tüplerinin dengede durması için ikili veya dördü düzenek sağlanır.

4.4.7. 1000RPM / 10 dk sitosantrifüj edilir.

4.4.8. İşlem bitiminde ependorf tüpleri ile kurutma kağıtları atılarak lam üzerinde belirli yuvarlak alanda toplanmış olan hücre grubu fikse edilmek amacıyla hemen %96'lık etil alkol içine koyulur.

4.4.9. En az yarım saat fikse edilen lamlar "**Papanicolaou (PAP) Boyama Talimatı**"na göre PAP boyası ile boyanır.

4.5. İnce İğne Aspirasyonu (İİA)

4.5.1. İnce İğne Aspirasyonu (İİA) yapılarak hazırlanan ve %96'lık etil alkol içinde fikse edilmiş olarak gelen lamlar buldukları kaplardan çıkarılarak bizotajlı uçlarına kurşun kalem ile sitoloji numaraları yazılır.

4.5.2. Lamlar %96'lık etil alkol içeren şalelere yerleştirilir.

HAZIRLAYAN:	GÖZDEN GEÇİREN:	ONAYLAYAN:
SÜREÇ SORUMLUSU	KALİTE TEMSİLCİSİ	BAŞHEKİM

İÜ
ONKOLOJİ ENSTİTÜSÜ
PATOLOJİ LABORATUVARI
SİTOLOJİK MATERYAL HAZIRLANMASI TALİMATI

Doküman No: OE-PAT-PR-002/TL-014
İlk Yayın Tarihi :03.10.2017
Revizyon No :00
Revizyon Tarihi :
Sayfa No : 3 / 3

4.5.3. En az yarım saat bekletildikten sonra “**Papanicolaou (PAP) Boyama Talimatı**”na göre PAP boyası ile boyanır.

4.5.4. İnce İğne Aspirasyonu yapılırken havada kurutulan lamlara (özellikle tiroid İİA'larında) “**May Grünwald - Giemsa (MGG) Boyama Talimatı**”na göre MGG boyası uygulanır.

4.5.5. İİA materyalinin beraberinde, hücre bloğu yapılması amacıyla gönderilen enjektör içindeki serum fizyolojikli sitolojik materyal tüplere alınarak santrifüj yapılır.

4.5.6. Tüpün dibine çöken materyal yeteri kadar fazla ise hücre bloğu hazırlanır.

4.5.7. Materyal hücre bloğu hazırlanamayacak kadar az ise sitosantrifüj yapılır.

5. İlgili Dokümanlar

5.1 Sitolojik Mikroskopi- Makroskopi Formu

5.2. PAP Boyama Talimatı

5.3. MGG Boyama Talimatı

5.4. Materyal Gönderme Formu

HAZIRLAYAN:

GÖZDEN GEÇİREN:

ONAYLAYAN:

SÜREÇ SORUMLUSU

KALİTE TEMSİLCİSİ

BAŞHEKİM